

חברות סיניות מצאו בארץ שער למערב. האם הפכנו לתלויים מדי בבייג'ינג?

ב-2015 זכתה החברה הממשלתית הסינית SIPG בזיכיון להפעלת נמל המפרץ שבחיפה • מאז, השתתפות חברות סיניות בפרויקטים לאומיים מרכזיים נוספים בישראל גברה, ועוררה חשש בקרב גורמי ביטחון ובארה"ב לגבי המעורבות של הממשל באזור • "ישראל משמשת ניסוי עבור הסינים", אומרים מומחים, "אם יכשלו לא נורא, אם יצליחו זה ייתן להם 'בוסט' רציני קדימה" • סין בחרה צד במלחמה, פרויקט מיוחד

אסף זגריזק / 14.1.24

[...]

"כל חברות התשתית הסיניות הן חברות ממשלתיות", מסבירה גליה לביא, סגנית ראש מרכז גלייזר למדיניות ישראל-סין במכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS). יתרה מכך, לדבריה בחברות סיניות פרטיות יש נציג של מפלגת השלטון, המשמש כבעל תפקיד משמעותי בהן. "החברות האלו פועלות כמו חברות מערביות אבל תחת פיקוח ממשלתי", היא מסבירה. "הדבר נעוץ מבחינה היסטורית".

[...]

במאמר שפרסמה לביא היא בחנה 46 מכרזים משנת 2001 ועד ליוני 2022, שהיקפם מעל 100 מיליון שקל, ועסקו בתשתיות תחבורה אנרגיה ומים. לצד חברות מישראל, השתתפו במכרזים אלו חברות מ-17 מדינות זרות, כשלהעיתים מספר חברות ממדינות שונות מתאגדות יחד לקבוצה שמתחרה במכרז. מהנתונים ניתן ללמוד כי חברות סיניות השתתפו וזכו ביותר מכרזים מכל מדינה זרה אחרת. גם התפלגות הזכייה מציגה יתרון לחברות סיניות, כששיעור הזכייה שלהן עמד על כ-68%, שניים רק לחברות מישראל, שזכו ב-84% מכלל המכרזים שבהם התמודדו.

"הסינים זיהו כאן שני דברים עיקריים: עסקים ודיפלומטיה", אומרת לביא. "החברות מחפשות כאן שער למערב, אז הן הגיעו לישראל, הקימו כאן נמל והשיגו ניסיון של עבודה במדינה דמוקרטית ומפותחת, ועם הניסיון הזה יוכלו להתחרות על מכרזים באירופה. הסינים לא אוהבים להסתער בבת אחת אלא לבצע ניסויים, כמו ברפורמות חברתיות וכלכליות, כך גם ישראל משמשת ניסוי בהקשר זה - אם יכשלו לא נורא, אם יצליחו זה ייתן להם 'בוסט' רציני קדימה". בהיבט הדיפלומטי, הממשל הסיני רואה בישראל גורם מתווך עם ארה"ב, מדגישה לביא. "לכן, הרבה פעמים הם מבקשים להעביר מסרים או מנסים להבין דרך ישראל מה האמריקאים רוצים".

...

לכתבה המלאה:

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001467612&from=whatsapp>